

Eviny Fornybar AS, Postboks 7050, 5020 Bergen

NVE v/ Martine Bjørnhaug
Konsesjonsavdelingen
NVE@nve.no

Deres ref.: 201914739
Vår ref.: 1051-1264738543-105597

Dato: 01.04.2025

Søknad om midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Modalsvassdraget for vannslipping ved Almelid

Eviny Fornybar (Eviny) viser til *vassdragskonsesjon for Modalsvassdraget fra 25.juli 1975 med tilhørende manøvreringsreglement senest korrigert ved OEDs brev fra 01.10.2014*. Eviny søker om å fravike fra kravet om slipp av 3,0 m³/s vann på Almelid og i Hellandsfossen i perioden 16. april til 15. juli i 2025. Eviny søker om å forlenge vinterslippet på 2,2 m³/s for denne perioden av hensyn til laks og sjøørret.

Dette vil ikke påvirke vannføringen nedstrøms Hellandsfoss kraftverk og ned til fjorden.

Bakgrunn:

I gjeldende manøvreringsreglement for reguleringene i Modalsvassdraget står følgende avsnitt under pkt. 2:

Av hensyn til fisket skal det slippes følgende vannføringer over inntaksdammen ved Almelid:

- a) I perioden 1. oktober til 15. april slippes minimum 2,2 m³/s over dammen ved Almelid.
- b) Fra 16. april til 15. juli slippes minimum 3,0 m³/s i konsentrert overløp over dammen ved Almelid og dammen ved Hellandsfossen. I tillegg slippes tilstrekkelig med vann til Modalen kommunes kraftverk så lenge dette er i drift. Modalen kommune og BKK Produksjon AS har anledning til å inngå avtale om alternativbruk av det kommunale kraftverkets driftsvannføring inntil 1,5 m³/s.
- c) Fra 16. juli til 30. september skal det slippes minimum 5,0 m³/s over dammen ved Almelid.

Da kravet til slipp av vann i Hellandsfossen ble gitt, var dette for å sikre smoltens utvandring. Det er bare krav til slipp av vann over fossen i perioden hvor smolten vandrer ut av vassdraget.

Undersøkelser har vist at det er svært stor dødelighet knyttet til utvandring ned fossen, og vannslippet har altså motsatt effekt enn formålet.

Dette er beskrevet i Vilårsrevisjonsrapporten for Steinsland-/Modalsvassdraget (referanse 1), og i flere undersøkelser av blant annet NORCE LFI. Blant annet i rapportnr 451 og 527. (referanse 2 og 3)

Kravet til slipp av minstevannføring i fossen har med andre ord den motsatte effekt enn hva som var hensikten i utgangspunktet.

Eviny fikk Norconsult til å gjennomføre en mulighetsstudie på opp og nedvandring i Hellandsfossen (referanse 5), og konklusjonen her er at det i all hovedsak vil være tryggest for fisken å benytte fisketrappen også til nedvandring.

Oppsummering:

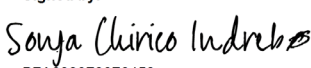
På bakgrunn av kunnskapen som foreligger knyttet til utvandring av fisk oppstrøms Hellandsfossen, bør fisketrappen holdes åpen mest mulig av året, og andre nedvandringsalternativer bør elimineres.

Eviny vil gjennomføre følgende tiltak for å sikre best mulig overlevelse for utvandrende smolt og vinterstøing på strekningen over Hellandsfossen. Tiltakene vil ikke påvirke vannføringen nedstrøms Hellandsfoss kraftverk:

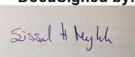
- 1) Fisketrappen er planlagt åpnet 11. april
- 2) Eviny søker med dette å fravike vannslippet, slik at vannføringen over fossen elimineres til et minimum. Undersøkelser utført av Norce LFI (rapport 451) viser at vanndekket areal reduseres med mindre enn 3,2% fra 3,0 m³/s til 2,2 m³/s. Vanndekket areal er målt til 93,3% ved 2,2 m³/s, og 96,5% ved 3,8 m³/s.
- 3) For å ytterligere redusere vannføringen over fossen, vil Eviny be MK kraft om å produsere på tilgjengelig vann ved deres inntak i perioden.

Miljødirektoratet beskriver forholdene rundt nedvandring i sin uttale til NVEs begrensede høring knyttet til forslag om minstevannslipp på strekningen mellom Almelid og Hellandsfossen (referanse 5), og viktigheten av å sikre at fisken finner trappa, og ikke blir fristet til å vandre ned fossen. Høringen hadde svarfrist i januar 2025. Her har også blant annet Modalen Kommune og MK Kraft kommet med innspill.

Vennlig hilsen
Eviny Fornybar AS

Signed by:

B7A693978076453...

Sonja Chirico Indrebø
Adm. direktør

DocuSigned by:

52303BDA1AF64DD...

Sissel H Mykletun
Fagansvarlig vassdragsmiljø

Kopi til:

Miljødirektoratet v/ Kjetil Lønborg Jensen, Fiskeseksjonen
Modalen kommune v/ Linda Eide
MK Kraft v/Simon Flatekval

Referanser:

- 1) NVE referanse: 201914739: Vilkårsrevisjon for Steinslands-/Modalsvassdraget, Eviny Fornybar. Juli 2021
- 2) NORCE LFI-rapport nr. 451: Gabrielsen, S.-E., Barlaup, B.T., Hanssen, E.M. & Postler, C. 2022. Vannføringsforhold og utvandring av smolt på strekningen mellom Almelid og Hellandsfossen i Modalselva. ([LFI-rapport nr 451](#))
- 3) NORCE LFI-rapport nr. 527: Gabrielsen, S.-E. & Barlaup, B. 2024. Modalselva – En kunnskapsoppsummering 2024. ([LFI-rapport nr 527](#))
- 4) Jensen, K.L., 24.01.2025: Svar på begrenset høring av tillegg til revisjonsdokumentet for Modalsvassdraget. Vannslipp 2,2 m³/s fra Almelid hele året. (NVE sin referanse: 201914739-68).
- 5) Norconsult: Hellandsfoss kraftverk Nedvandring forbi Hellandsfossen Oppdragsnr.: 52300033 Dokumentnr.: 02 Versjon: J01